

Назва розробки: «Крим: 5 років окупації. Право на Спротив»

Суспільно – історична актуальність теми

З лютого 2014 року Крим перебуває під російською окупацією, там порушуються норми міжнародного права та міжурядові угоди, порушуються права людини. Тема окупації Криму має звучати набатом в українському суспільстві, ми маємо пам'ятати, що Крим – це територія України. В українському суспільстві і освітньому просторі особливо має утверджуватися ідея необхідності відновлення територіальної цілісності України та солідарності українського суспільства з кримськими політв'язнями і громадськими активістами, діяльність яких пов'язана із захистом прав людини на окупованих територіях.

Народи Криму(кримські татари, вірмени, греки) пережили одну з трагічних сторінок своєї історії – депортацію 1944 року, а сьогодні в ХХІ сторіччі знову загострилась ситуація в окупованому Криму: закриваються ЗМІ, переслідуються активісти, зникають люди. Невже історія повторюється? Як зупинити порушення прав народів, як винести уроки цих подій? Як відновити справедливість і повернути окуповані території?

Мета та завдання:

- показати розвиток подій в Криму впродовж лютого 2014 року – 2019 р, систематизувати хронологію подій, привернути увагу до долі людей і дій активістів на захист прав в окупованому Криму
- розвивати вміння працювати з різноманітними джерелами інформації, візуальними джерелами, аналізувати їх, знаходити відповіді на питання, самостійно робити висновки, висловлювати власну думку та поважати думку іншого;
- виховувати розуміння важливості збереження територіальної цілісності, міжетнічного порозуміння, спонукати до активної протидії аморальності, сепаратизму

Очікувані результати:

Після цього уроку учні зможуть :

- Пояснювати зміст понять «сепаратизм», «окупація», «анексія», «гібридна війна», «спротив», в чому актуальність цих питань сьогодні

- Давати політико – правову оцінку російської агресії в Україні
- Уміти встановлювати хронологічну послідовність подій, причини, результати і наслідки збройної агресії Росії
- Характеризувати значення прав людини на життя, свободу, вільне пересування і вибір місця проживання, вільне волевиявлення

Забезпечення заняття : мультимедійний проектор (комп'ютер, DVD – програвач) з фрагментами відеоматеріалів, роздаткові матеріали для учнів

Методичні прийоми та техніки : Аналіз різних видів джерел, робота з відеосвідченнями проекту «Незламні», аналіз правової ситуації, метод «Займи позицію», метод «ПРЕС»

Можливості використання: Історія України (11 клас – Творення нової України), Правознавство (9 клас – Права людини), курс «Громадянська освіта » (10 клас), в позакласній роботі. Можливе часткове використання матеріалів, залежно від предмету, вибору вчителя, часових рамок

Орієнтовний час: 60 -90 хвилин

Віковий склад учасників : 15-18 років. (9-11 класи)

Хід роботи

1. Крок (5 хв). Мотивація. Робота з фотоджерелами.

(Додаток 1)

Працюємо за пам'яткою:

1. Опишіть, що ви бачите на світлині (не шкодуйте часу на опис – найменша помічена вами деталь може мати важливе значення).
2. Які предмети, речі зображені на світлині? Які з них автор, на вашу думку, хотів показати найбільш виразно? Чому?
3. Що роблять люди, зображені на світлині?
4. Особливу увагу зверніть на те, чи люди позували для цієї світлини. Чому саме в цей момент і на цьому місці опинилася людина з фотоапаратом?
5. Чи є на світлині якась текстова інформація (плакати, реклама, підписи)? Як вона пов'язана з рештою зображень?
6. Якщо вам не відома дата світлини, спробуйте за всіма можливими ознаками якомога точніше визначити час її появи.
7. Завжди треба брати до уваги, як співвідноситься інформація зі світлини з інформацією з інших джерел (текст, статистика, карикатура тощо), та намагатися створити цілісне уявлення.
8. Якщо джерела суперечать одне одному, то спробуйте з'ясувати – чому. Яку нову інформацію дає протиставлення різних джерел? Яке з них викликає у вас більшу довіру, чому?
9. Отже, яку максимальну інформацію ми можемо отримати, розглядаючи світлину? На які запитання фотодокумент не може дати відповіді? Якої інформації бракує?

(Джерело: Ю. Комаров «Методи роботи з візуальними джерелами» – <http://www.novadoba.org.ua/ukr/node/67>)

2 Крок . (3-5 хв) Представлення теми і завдань уроку

Робота з поняттями . (Введення в тему) : «сепаратизм», «окупація», «анексія», «гібридна війна», «спротив»

(Додаток 2)

Бесіда за питаннями:

1. Поясніть значення цих слів
2. З якими подіями вони у вас асоціюються?
3. Що ви знаєте про події лютого – березня 2014 року в Криму?

3.Крок (10 хв). Хронологія окупації.

Робота в групах.

Об'єднати учнів у групи .

Зазделегідь роздрукувати на аркушах хронологію подій окупації Криму на основі «Хронології окупації» Аркуш розрізати за датами (для швидкого темпу розділити дати між групами)

Завдання для груп: ознайомитися з інформацією в групі та підготувати розповідь про події. (*Додаток 3*)

Роздати групам інформаційні картки.

Після ознайомлення учнів з інформацією проводимо обговорення, під час якого представники груп знайомлять учнів класу з інформацією, яка була на їхніх інформаційних картках. Обговорення проводиться у відповідності хронології подій .

Перегляд відеосвідчень – 14 хв

(*«Незламні. Валентина Потанова.*

<http://voicecrimea.com.ua/main/video/valentina-potapova-yaskrave-vidchuttya-svobodi-ce-te-shho-ya-vidchula-vi%0d1%97xavshi-z-okupovanogo-krimu.html>

«Незламні». Руслан Нечипорук <http://voicecrimea.com.ua/main/video/nezlamni-ruslan-nechiporuk-pislya-referendumu-ya-zrozumiv-shho-ce-vzhe-ne-mij-krim-video.html>)

Загальне обговорення:

1. Співвіднесіть події в хронологічних даних і спогадах людей, які були свідками і учасниками подій.
2. Які результати мали ці події?
3. Які наслідки для населення?
4. Які права людини порушені в окупованому Криму? (Використайте Загальну декларацію прав Людини)

Крок 4. Робота з міжнародними документами. (10 -15 хв) (*Додаток 4*)

Проаналізувати дії Росії в Криму. Дати оцінку правової ситуації за алгоритмом.

(Оцінка правової ситуації)

Як ви оцінюєте дії Росії в Криму?

Чи відповідали ці події міжнародним угодам та нормам міжнародного права?

Аналіз правової ситуації (*Джерело: https://studopedia.com.ua/1_243347_analiz-pravovoi-situatsii.html*)

1) Якими є факти: Що відбулося? Де і коли? Хто учасники ситуації? Що ми про них знаємо? Які факти є важливими? Які другорядними? Що в є фактами, а що думками, оцінками тощо?

2) У чому суть проблеми: У чому полягає конфлікт? Яке питання слід вирішити, розв'язуючи ситуацію? У чому інтереси кожної із сторін? У чому вони суперечливі?

3) Якими можуть бути аргументи: Які аргументи можуть бути наведені на захист кожної із сторін? На які документи, інформацію можна спиратися, відстоюючи ту чи іншу позицію?

4) У чому полягає рішення: Яким буде розв'язання ситуації? Чому саме таким? На що слід спиратися, обираючи таке рішення? Якими можуть бути наслідки такого рішення? Чи існують інші шляхи розв'язання ситуації?

Крок 5. Займи позицію (10хв)

Вчитель: Верховна Рада визнала Росію державою-агресором. (*Джерело: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/129-19>*)

За відповідну заяву до ООН, Європарламенту, ПАРЄ, парламентської асамблеї НАТО, парламентської асамблеї ГУАМ, національних парламентів проголосували 271 депутатів.

"Верховна Рада **визнає Російську Федерацію державою-агресором** та закликає міжнародних партнерів України не допустити безкарності винних за злочини проти людяності вчинені від початку російської агресії проти України", - наголошується в заяві.

Свої голоси за цю постанову віддали 271 депутат з 450. Зараз ми з вами спробуємо уявити себе на місці депутатів і зробити свій вибір.

У нас є 3 позиції :

- 1- «Я вважаю Росію агресором»,
- 2- «Я не вважаю Росію агресором»
- 3- «Не визначився».

Зробіть свій вибір. Обґрунтуйте його за допомогою методу «ПРЕС» (*Додаток 5*)

Крок 6. Спротив (10-15 хв)

Бесіда: - Що таке спротив?

-Які форми спротиву можуть бути?

Варіант 1. Перегляд відеосюжету. (8.39 хв)

«Незламні»

<http://voicecrimea.com.ua/category/main/video/tv/nezlamni?fbclid=IwAR1yHiyLyJn1kNaW4TsXWzczWGUsjjqH-wjRvCsdDSM3I9p0PpZHRBjpCpk>

Питання для обговорення

- 1. Хто ці люди?*
- 2. Про що вони розповідають?*
- 3. Коли мали місце події про які вони розповідають?*
- 4. З якими емоціями вони розповідають про це? Чому?*
- 5. Які питання виникли у вас під час перегляду відеоряду?*
- 6. Про які форми спротиву вони розповідають?*
- 7. Що загрожує цим людям?*
- 8. Чому вони це роблять?*

Варіант 2. Робота з фоторядом.

Відберіть фото, які демонструють спротив населення Криму окупації

(Додаток 6)

Крок 9 (5-10 хв) Підсумкове обговорення в загальному колі

1. Які ваші емоції? Почуття?
2. Що нового дізналися сьогодні?
3. Що вас найбільше схвилювало?
4. Ця тема важлива чи неважлива для мене? Чому?
5. Що ми можемо зробити?(учні мають самі запропонувати активності (можливе написання листів, проведення флешмобу тощо, ініціатива і бачення самих учнів)